

10 e Kamer

Nr. 504/93
VAN HET PARKET

Nr. 95743
VAN HET ARREST

Het Hof van beroep te Gent, tiende correctionele kamer, heeft het volgende arrest uitgesproken in de zaak:

Uittreksel(s) Procureur-generaal:

Uittreksel(s) Ontvanger:

Veroordelingsbulletin(s):

Hypothecaire inschrijving
Vergunningsregister

na Cassatie

30 juni 2005

van het Openbaar Ministerie en van

de burgerlijke partij;

Het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door

I, wiens kantoren gevestigd zijn te Brussel, voorheen de
, thans Koning Albert II laan 20, hebbende als
raadsman mr. , advocaat aan de balie van , met
kantoor te

tegen:

Nr. _____, landbouwer,
geboren _____, wonende te _____,
_____ , hebbende als raadsman mr. _____, advocaat aan
de balie van _____, met kantoor te _____.

* * *

1. De beklaagde is op de terechtzitting van het Hof niet verschenen; hij werd vertegenwoordigd door zijn raadsman mr. , die werd gehoord.

De burgerlijke partij het Vlaamse Gewest werd vertegenwoordigd door mr. _____, versijjnend voor mr. _____, die werd gehoord.

Het Openbaar Ministerie bij monde van advocaat-generaal werd gehoord.

Dit alles geschiedde in het Nederlands.

2. De schrijfwijze van de familienaam van de beklaagde¹ is volgens de stukken, waaronder het eensluidend afschrift van de geboorteakte, " en niet " zoals in het hierna vermelde verwijzingsarrest is vermeld.

3 werd vervolgd om:

"I. te tussen 1 februari 1983 en 25 augustus 1983

Als eigenaar op een onroerend goed gelegen te gekadastreerd , dat in mede-eigendom toebehoort aan , geboren een geprefabriceerde woning gebouwd, geplaatst, afgebroken, verbouwd, herbouwd te hebben zonder voorafgaandelijke, schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het College van Burgemeester en Schepenen

II. te sedert 25 augustus 1983 tot op heden :

Als eigenaar op een onroerend goed te , gekadastreerd sectie dat in mede-eigendom toebehoort aan geboren ; een geprefabriceerde woning in stand gehouden te hebben zonder voorafgaandelijke, schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het College van Burgemeester en Schepenen."

4. Bij vonnis op tegenspraak en op verzet gewezen tegen de beklaagde van de correctionele rechtbank van Tongeren van 27 april 1990 werd als volgt beslist:

"Verklaart de feiten ten laste van betichte gelegd bewezen.

Veroordeelt hem dienvolgens voor de feiten I en II samen tot een geldboete van 50 frank, verhoogd met 590 opdecimen en aldus gebracht op 3.000 frank of 15 dagen vervangende gevangenisstraf.

Verplicht de betichte tevens tot betaling van het bedrag van vijf frank, verhoogd met 790 opdecimen en aldus gebracht op 400 frank, bijdrage ing. 1.8.85 art. 29 KB 18.12.1986.

Veroordeelt betichte tot de kosten van de publieke vordering, inbegrepen de kosten van het verzet, tot op heden begroot op 3.705 frank.

Verklaart de eis van de burgerlijke partij wordt ontvankelijk en deels gegrond:

Beveelt de plaats in haar vorige staat te herstellen, binnen het jaar, te rekenen vanaf de dag dat onderhavig vonnis kracht van gewijsde heeft bekomen en beveelt dat, voor het geval de plaats niet in de vorige staat wordt hersteld binnen de gestelde termijn, de gemachtigde Ambtenaar of het College van Burgemeester en Schepenen der gemeente alwaar het goed gelegen is in de uitvoering hiervan kunnen voorzien overeenkomstig de bepalingen

van artikel 65§1 en §2 der wet van 21 maart 1962 gewijzigd bij de wetten van 21 april 1970 en 22 december 1970.

Machtigt de overheid of de particulier, die het vonnis uitvoert om de van de herstelling van de plaats afkomstige materialen en voorwerpen te verkopen, te vervoeren, op te slaan en te vernietigen op een door hen gekozen plaats.

Zegt voor recht dat betichte gehouden is om alle uitvoeringskosten, verminderd met de opbrengst van de verkoop der materialen en voorwerpen, te vergoeden op vertoon van een staat, begroot en invorderbaar verklaard door de Beslagrechter.

Veroordeelt beticht om aan de burgerlijke partij een dwangsom te betalen van 5.000 frank per *dag bij niet uitvoering van het vonnis binnen de gestelde termijn.

**Veroordeelt betichte tot de kosten van de burgerlijke partij."*

Tegen dit vonnis werd op 11 mei 1990 beroep aangetekend door de beklaagde

5. Bij arrest van het Hof van beroep te Antwerpen, tiende correctionele kamer, van 21 december 1990, op tegenspraak gewezen, werd als volgt beslist:

"Ontvangt de hogere beroepen;

Wijzigt het bestreden vonnis;

Op strafgebied

Verklaart de strafvordering vervallen door verjaring;

Ontslaat beklaagde van de uit dien hoofde uitgesproken veroordelingen;

Laat de kosten in beide aanleggen gerezen op de strafvordering ten laste van de Staat;

Op burgerlijk gebied

Verklaart de eis van de burgerlijke partij ontvankelijk en deels gegrond;

Beveelt de plaats in haar vorige staat te herstellen, binnen een jaar te rekenen vanaf de dag dat onderhavig arrest kracht van gewijsde heeft bekomen en beveelt dat, voor het geval de plaats niet in de vorige staat wordt hersteld binnen de gestelde termijn, de gemachtigde ambtenaar of het college van Burgemeester en Schepenen der gemeente alwaar het goed gelegen is in de uitvoering hiervan kunnen voorzien overeenkomstig de bepalingen van artikel 65 § 1 en § 2 der wet van 21 maart 1962 gewijzigd bij de wetten van 21 april 1970 en 22 december 1970;

Machtigt de overheid of de particulier, die het vonnis uitvoert, om de van de herstelling van de plaats afkomstige materialen en voorwerpen te verkopen, te vervoeren, op te slaan en te vernietigen op een door hen gekozen plaats;

Zegt voor recht dat beklaagde gehouden is om alle uitvoeringskosten, verminderd met de opbrengst van de verkoop der materialen en voorwerpen te vergoeden op vertoon van een staat, begroot en invorderbaar verklaard door de Beslagrechter;

Veroordeelt oorspronkelijke beklaagde in de kosten van beide aanleggen op burgerlijk gebied, deze voorgeschoten door de openbare partij in totaal begroot op 1.381 frank;"

Tegen dit arrest werd beroep in cassatie aangetekend door en door het Vlaamse Gewest.

6. Bij arrest van het Hof van Cassatie van 27 april 1993 werd als volgt beslist:

"Vernietigt het bestreden arrest in zoverre daarbij geen uitspraak wordt gedaan over de eis van het Vlaamse Gewest tot veroordeling van tot het betalen van een dwangsom, en uitspraak wordt gedaan over de kosten van het geding;

Verwerpt de voorziening van

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het gedeeltelijk vernietigde arrest;

Veroordeelt in de kosten van de voorziening van het Vlaams Gewest en in de kosten van zijn eigen voorziening;

Verwijst de aldus beperkte zaak naar het Hof van Beroep te Gent."

7. Ingevolge het arrest van het Hof van Cassatie dient het Hof te beslissen over het beroep van de beklaagde tegen zijn veroordeling tot verbeurte van een dwangsom op vordering van de burgerlijke partij het Vlaamse Gewest en over de kosten van het geding.

Over de hoofdveroordeling op vordering van het Vlaamse Gewest werd definitief beslist.

De burgerlijke partij het Vlaamse Gewest heeft op de terechtzitting van het Hof van 24 juni 2005 afstand gedaan van haar vordering tot veroordeling van de beklaagde tot verbeurte van een dwangsom bij niet naleving van het bevel tot herstel van de plaats in haar vorige staat. Deze afstand werd aanvaard door

8. Het Openbaar Ministerie heeft evenwel op de terechtzitting van 24 juni 2005 een brief neergelegd, gericht aan het parket-generaal en gedateerd op 21 juni 2005, waarin de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur de destijds door de gemachtigde ambtenaar in zijn brief van 24 mei 1984 geformuleerde vordering tot verbeurte van een dwangsom handhaaft.

De stelling als burgerlijke partij door het Vlaamse Gewest dateert nog van de periode dat, anders dan het geval is sedert het arrest van het Hof van Cassatie van 26 april 1989, uitgesproken in voltallige terechtzitting, werd aanvaard dat de gemachtigde ambtenaar en/of het college van burgemeester en schepenen of nog, zoals in casu, het gewest zich burgerlijke partij konden stellen om het herstel te vorderen bij toepassing van het toen geldende art.65 § 1 van de Stedenbouwwet zonder dat sprake was van persoonlijk geleden schade door het misdrijf.

Zoals hiervoor aangehaald veroordeelde de eerste rechter (zoals ook het Hof van beroep van Antwerpen) 'op burgerlijk gebied' niet alleen de beklaagde tot het herstel van de plaats in haar vorige staat, maar werden tevens de gemachtigde ambtenaar of het college van burgemeester en schepenen van de gemeente van de ligging van het goed gemachtigd desgevallend ambtshalve in de uitvoering van het bevel te voorzien.

Het verwijzend arrest overweegt op het cassatieberoep van de beklaagde onder meer: "Overwegende dat de vordering tot herstel van de plaats in de vorige staat van burgerrechtelijke aard is; overwegende dat daaraan geen afbreuk wordt gedaan door de omstandigheid dat de aan de strafrechter overgelegde vordering tot het herstel van de plaats in de vorige staat behoort tot de vordering van het Openbaar Ministerie (...) Overwegende dat uit de stukken waarop het Hof vermog acht te slaan blijkt dat de gemachtigde ambtenaar op 24 mei 1984 de 'toepassing van artikel 65 § 1-a: het herstel van de plaats' vorderde en de correctionele rechtbank van die eis werd geadieerd op 14 mei 1985, door betekening van de dagvaarding. Overwegende dat de appelrechters zodoende hun beslissing naar recht verantwoorden".

De vordering van het Vlaamse Gewest tot herstel en verbeurte van een dwangsom vereenzelvigt zich dus met de gelijkkluidende vordering van de toenmalig gemachtigde ambtenaar in zijn brief van 24 mei 1984.

Gelet hierop gaat het Hof er van uit dat de eerste rechter en het Hof van beroep te Antwerpen uitspraak deden over de tot de publieke vordering behorende herstellenvordering van de toenmalige gemachtigde ambtenaar en zijn erop geënte vordering tot verbeurte van een dwangsom en dat het cassatieberoep op die laatste vordering betrekking had, zodat met de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur kan worden aangenomen dat het Hof binnen de omvang van de cassatie te oordelen heeft over de vordering vervat in voormelde brief van 24 mei 1984 strekkende tot verbeurte van een dwangsom bij niet naleving van het bevel tot herstel, gehandhaafd door de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur.

Het Hof acht het niet opportuun de verbeurte van een dwangsom bij niet naleving van het bevel tot herstel te voorzien. Ruim 10 jaar heeft de betrokken bestuurlijke overheid blijkbaar in dezelfde zin geoordeeld door geen enkel initiatief te nemen om een veroordeling tot verbeurte van een dwangsom uit te lokken. Zij is al die tijd ook niet ambtshalve overgegaan tot het herstel van de plaats in de vorige staat met het oog op een herstel van de goede ruimtelijke ordening. Deze houding staat weliswaar als zodanig niet aan een inwilliging van de vordering in de weg, maar er worden geen elementen aangevoerd van aard het Hof te overtuigen dat thans ertoe dient aangezet te worden zelf tot het herstel over te gaan en dat het niet naleven van het bevel tot herstel in de toekomst in de gegeven omstandigheden nog zou moeten gesanctioneerd worden met de verbeurte van een dwangsom.

OP DEZE GRONDEN,
Het Hof, rechtsprekend op tegenspraak,

gelet op de artikelen aangehaald door de eerste rechter,
1385 bis Gerechtelijk Wetboek,
24 van de wet van 15 juni 1935,

190 en 211 Wetboek van Strafvordering,

beslissend over het eerder ontvankelijk verklaard hoger beroep van
i tegen de beslissing van de eerste rechter van 27 april 1
waarbij hij werd veroordeeld "om aan de burgerlijke partij een dwangsom
betalen van 5.000 frank per dag bij niet uitvoering van het vonnis binnen
gestelde termijn" en de beslissing over de kosten:

verklaart dit beroep gegrond,

doet het bestreden vonnis te niet voorzover het veroordee
om aan de burgerlijke partij een dwangsom te betalen van 5.000 fr.
(thans € 123,95) per dag bij niet uitvoering van het vonnis binnen
gestelde termijn en uitspraak wordt gedaan over de kosten van het gedin

neemt akte van de afstand van zijn vordering tot verbeurte van e
dwangsom door het Vlaamse Gewest,

zegt dat het Vlaamse Gewest de kosten van zijn burgerlijke partijstelli
zelf dient te dragen,

verklaart de vordering van de gewestelijke stedenbouwkundige inspecte
tot veroordeling van tot verbeurte van een dwangsom bij n
naleving van het bevel tot herstel van de plaats nader in de oorspronkelijk
telastleggingen vermeld in de vorige staat niet gegrond,

laat de kosten in beide aanleggen gevallen aan de zijde van het Openba
Ministerie ten laste van de Staat.

Kosten:	
Afschriften:	
Opstelrecht ber.bekl.:	
Dagvaarding:	
+ 10 % :	
Totaal :€	

Aldus uitgesproken in openbare terechtzitting van 30 juni 2005.

Aanwezig :

I, kamervoorzitter,
II, raadsheer,
III, raadsheer,

IV, advocaat-generaal,

V, griffier;

Goedgekeurd doorhaling van ☐ nietige lijn(en) en ☐ nietige woord(en);